

REZUMAT

SECURITATEA URBANĂ

Teză destinată obținerii titlului de doctor la

Universitatea "Politehnica" din Timișoara în domeniul Arhitectură de către

GURZA VLAD GABRIEL

Cuvinte cheie: cheie: securitate urbană, arhitectură, urbanism, atacuri asimetrice, indice de securitate urbană, apărarea urbanistică, terorism, dezvoltare spațială, algoritmi, filosofia relativității.

Teza de față pledează pentru necesitatea de a studia, dezvolta și consolida tema securității urbane. Pe lângă măsurile de securitate tipice unor situații de criză (războaie, calamități naturale, etc.) e necesară instituirea unei apărări urbanistice pasive precum și popularizarea și promovarea în rândul cetățenilor și a organismelor abilitate a culturii de securitate.

În vederea atingerii acestor deziderate, lucrarea cuprinde o serie de analize și studii conexe acestui domeniu. În primul rând, este vorba despre un studiu ce cuprinde 112.513 de atacuri teroriste realizate în perioada 1970-2012. Acest tip de amenințare a fost supus atenției deoarece este un exemplu elocvent de atac asimetric, așadar imprevizibil. Studiul relevă faptul că peste 90% dintre aceste atacuri își ating ținta, aceasta fiind reprezentată cel mai adesea de persoane civile și proprietăți private. O apărare pasivă bine pusă la punct, coroborată cu o apărare activă minimă, ar diminua substanțial șansele de reușită ale atacurilor teroriste. Un alt studiu elaborat în cadrul tezei de față are în prim plan activitatea științifică a lui Cincinat Sfințescu, reputat urbanist român ce a activat cu precădere în perioada interbelică. În lucrarea sa din 1939, Apărarea Urbanistică, acesta analizează nivelul apărării pasive în orașele românești ale epocii și calculează, în baza formulei Sfințescu, efectele atacurilor aeriene cu bombe explozibile, incendiare și cu gaz. Analiza securității urbane include și Timișoara, mai precis determinarea politicilor de securitate urbană existente pentru centrul Timișoarei, zona Piața Operei și Catedrală.

Toate cele trei studii, dar și altele de anvergură mai redusă prezente în lucrare, converg către o concluzie clară: România, ca și întreaga Europă de Est, nu este o țintă pentru atacuri teroriste, numărul acestora în perioada 1970-2012 fiind nesemnificativ. Această situație fericită are însă și dezavantaje majore: lipsa atacurilor teroriste a redus sau chiar anulat implementarea unor politici urbanistice de apărare pasivă atât de necesare pentru consolidarea siguranței cetățenilor. Un atac terorist în Timișoara, spre exemplu, ar avea mari șanse de reușită. Și când vine vorba de atacuri simetrice, Municipiul nu deține infrastructura și logistică necesară pentru a reduce substanțial pierderile umane și materiale.

În urma analizelor menționate mai sus se pot recomanda o serie de măsuri cu rolul de a spori siguranța cetățenilor. Câteva dintre aceste măsuri sunt: identificarea adăposturilor existente sau construirea de adăposturi noi, educarea populației pentru eventualitatea unor situații de risc, instalarea camerelor de supraveghere, densificarea, dezvoltarea unui sistem de management al utilităților, construirea de clădiri înalte și izolate sau transportul urban ecologic.

Lucrarea propune atât soluții și metode pentru îmbunătățirea mediului de securitate a unei anumite zone precum și un algoritm cu ajutorul căruia analiza securității urbane să se poată realiza mult mai rapid.

Metoda prin care se stabilește indicele de securitate urbană reprezintă aportul propriu al autorului și ne poate împinge spre direcții noi de cercetare care pot continua sau succeda prezenta lucrare din domeniul arhitecturii și urbanismului.